

R 3 | 2022

Strefa Ruchu

- 7 Z pieśnią na ustach
Monika Pilch
- 9 Tradycja meistersingerów
Jolanta Łada-Zielke
- 12 Paweł Łukaszewski: Młode pokolenie nie boi się muzyki chóralnej
Dominika Micał
- 14 Owain Park: Tyle jest pięknej muzyki
Dominika Micał

G.F. Händel *Partenope*, NOSPR, 23 stycznia 2022,
fot. Radosław Kaźmierczak

Relacje

- 16 Zamiast wzruszeń – rozeznanie
Wioleta Żochowska, Marta Konieczna
- 19 Słodko-gorzka szkoła uczuć
Marcin Bogucki
- 20 Ptaki lądują w Strasburgu
Leszek Bernat
- 21 Sycylijska reanimacja Verdiego
Jacek Marczyński

Zagranica

- 22 Och, chłopcze, chcę z tobą tańczyć po afgańsku!
Magdalena Tejchma

Wydawnictwa

- 28 Nelson Freire – mistrz spontanicznej ekspresji
Dariusz Marciniśzyn
- 31 Staniąteckie perły
Mateusz Borkowski
- 31 Kompozycje i transkrypcje
Witold Paprocki
- 32 Ogniste granie
Witold Paprocki
- 32 Przeciwno naturze
Wioleta Żochowska
- 33 Pamięć przewijana na podglądzie
Piotr Tkacz
- 34 Odlotowa *Rakieta!*
Katarzyna Ryzel
- 34 Bezpieczne pogranicza
Tomasz Gregorczyk
- 35 Pocztówka dźwiękowa z Berlina
Wioleta Żochowska
- 35 Miej odwagę skoczyć
Jolanta Łada-Zielke
- 35 Dźwięki, kody, obrazy
Jan Topolski

Swoboda Ruchu

- 37 Śrubokrętem w brzmienie – o preparacji fortepianu
Małgorzata Walentynowicz
- 40 Sylvano Bussotti. Muzyka to za mało
Karolina Dąbek
- 42 Tajne/Muzyczne. Obopólna obojętność
Danuta Gwizdalanka

Od redakcji

Muzyka łączy, muzyka dzieli

4 Dominika Micał

Aktualności

5

Felieton

Zlikwidowano kolejną szajkę kompetytywistów

44 Andrzej Babecki

Z Archiwum R

Chóralistyka awangardowa

44 Katarzyna Ryzel

Rekomendacje

Wydarzenia muzyczne

45 poleca redakcja

Słuchanie obrazów

Wyczółkowski na głos z fortepianem

46

Paweł Bień

MUZYKA ŁĄCZY, MUZYKA DZIELI

✍ Dominika Micał

O d kiedy siły NATO wycofały się z Afganistanu i władzę przejęli tam talibowie, świat regularnie obiegają co najmniej niepokojące doniesienia, także związane z muzyką: o ewakuacji kobiecej orkiestry Zohra, o zniszczeniu instrumentów należących do Afgańskiego Narodowego Instytutu Muzyki, a ostatnio o spaleniu rubábu, harmonium i tabli oraz przemocy wobec ich właściciela. Ale co dokładnie traci światowa kultura wraz z – niewyrażonym wprost, ale wymuszonym coraz skuteczniej i godnymi potępienia metodami – zakazem muzykowania? W jakie dziedziny sztuki dźwięku uderza określenie muzyki jako *haram*? Jakich zniszczeń dokonują teraz talibowie, a z jakich, powodowanych przez inne polityczne siły, tamtejsi muzycy musieli się już wcześniej podnosić? W obszernym, przejmującym i ważnym artykule Magdalena Tejchma zwraca uwagę na pogarszającą się sytuację afgańskich twórców oraz fenomeny, które być może właśnie teraz bezpowrotnie znikają.

Na szczęście muzyka nie tylko dzieli – może być też siłą spajającą. Choć często narzekamy, że w Polsce mało się muzykuje, mało śpiewa, utyskujemy na braki w edukacji czy coraz niższą frekwencję na koncertach, okazuje się, że w pewnych obszarach jest bardzo dobrze! Rozkwita chóralsztka, zwłaszcza amatorska – w najlepszym tego słowa znaczeniu. W zespołach spotykają się osoby, które kochają muzykę, dla których śpiew to prawdziwa pasja, ale którym chór daje też zwykłe, ludzkie oparcie. Staje się miejscem rozwoju, dodaje otuchy, pozwala pokojowo manifestować przekonania. A może nawet zmienia życie? Monika Pilch wytropiła dla nas kilka tego typu grup. Polityczny wpływ zespołów śpiewających nie jest zresztą wcale nowym wynalazkiem. Przypomina o tym Jolanta Łada-Zielke, która pisze o początkach ruchu chóralskiego w Niemczech (z małą wycieczką do Austrii i Szwajcarii). Tyle, jeśli chodzi o chóry amatorskie. A co z zawodowymi? Paweł Łukaszewski sądzi, że właśnie w tej sferze można jeszcze wiele zdziałać, że jest to pole do popisu dla wykształconych dyrygentów i śpiewaków i że profesjonalne zespoły miałyby dzisiaj co wykonywać. Czy komponowanie na chóry stało się modne? Na pewno niezmiennie popularne jest w Wielkiej Brytanii. W ubiegłym roku moje ucho i serce skradł młody consort wokalny The Gesualdo Six (w 2021 recenzowaliśmy ich płyty i koncerty w #). Co nieco o działalności takiej zawodowej grupy opowiada jej dyrektor, Owain Park.

Do tego w numerze jak zwykle porcja relacji (tym razem zwłaszcza z oper: *Ptaków* Braunfelsa, *Nieszporów sycylijskich* Verdiego i *Partenope* Händla) oraz recenzji wydawnictw (proponujemy nawet komiks i nagrania na kasetach wideo!). Inaugurujemy też dwa nowe cykle: Danuta Gwizdalanka przeczesze dla nas zakurzone półki Instytutu Pamięci Narodowej, wyszukując co ciekawsze wątki związane z infiltracją muzycznego środowiska, a Paweł Bień przysłuchiwać się będzie... obrazom.

ruch
muzyczny

#3 2022 rok LXVI

Dwutygodnik poświęcony muzyce poważnej
i życiu muzycznemu założony w 1945 roku

Redaktor naczelny
Daniel Cichy

Redaktorka prowadząca
Dominika Micał

Sekretarz redakcji
Maciej Kucharski
maciej_kucharski@pwm.com.pl

Zastępca redaktora naczelnego
festiwale, koncerty
Krzysztof Stefański
krzysztof_stefanski@pwm.com.pl

Swoboda ruchu, muzyka dawna
Karolina Kolinek-Siechowicz
karolina_kolinek-siechowicz@pwm.com.pl

Swoboda ruchu, muzyka współczesna
Dominika Micał
dominika_mical@pwm.com.pl

Wydawnictwa
Michał Mendyk
michal_mendyk@pwm.com.pl

Teatr muzyczny
Jacek Marczyński

Redaktorzy seniorzy
Józef Kański, Olgierd Pisarenko

Sekretariat
Katarzyna Dubiel
redakcja@ruchmuzyczny.pl

Dyrektor artystyczny
projekt graficzny
Marek Knap
marek.knap@asp.waw.pl

Studio graficzne
Natalia Cyrankiewicz, Andrzej Swat (prepress)

Redakcja i korekta
Maria Konopka-Wichrowska

Internet
Mateusz Ciupka
mateusz_ciupka@pwm.com.pl

Wydawca
Polskie Wydawnictwo Muzyczne
al. Krasińskiego 11a, 31-111 Kraków
Oddział w Warszawie
ul. Fredry 8, 00-097 Warszawa
pwm@pwm.com.pl

Druk
Drukarnia Akapit sp. z o.o., Lublin
Nakład: 1200 egz.

Czasopismo patronackie wydawane na zlecenie
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych,
a w tekstach przyjętych do publikacji zastrzega sobie prawo dokonywania
skrótów, poprawek stylistycznych, zmian tytułów i śródtytułów.
Za treść reklam redakcja nie odpowiada.

Redakcja czynna od godz. 10.00 do 15.00

Adres
ul. Fredry 8, 00-097 Warszawa
tel.: +48 885 860 332
email: redakcja@ruchmuzyczny.pl
www.ruchmuzyczny.pl
■ ruchmuzyczny
■ ruchmuzyczny
■ RuchMuzyczny

Kontakt telefoniczny w sprawie prenumeraty:
12 422 70 44 wew. 183 lub 885 860 336 (Jakub Stankiewicz),
mail: prenumerata@pwm.com.pl

„Ruch Muzyczny” jest dostępny dla niewidomych
informacje na www.defacto.org.pl

Cytat numeru:

Dziś w Afganistanie
MUZYKA NIE ZABRZMI
ani na weselu, w radiu, w telewizji,
w sklepie, *ani* w wielu prywatnych
domach czy samochodach.
RYZYKO jest zbyt duże

--Magdalena Tejchma

Kup książkę